

Prepričana sedaj, da ju je bajtar okanil, gresta k njemu po svoje dnarje. Bajtar ju že od deleč priti vidi, reče berž ženi: „Prinesi hitro bel pert, da se pokrijem ž njim in se vležem na klop, kakor da bi bil merlič. Ko stopita moža v izbo, se tijoči in reci, da sem umerl“. Kupca pri-deta; tirjata svoje dnarje od žene, ktera pa za-njenič vediti noče, in v eno mer le po možu žaluje. Zdaj reče eden: „Ako je ravno mertev, mu čem vendar zavoljo njegovih ne-sramnih laži v usta pljuniti“. V tem stopi k njemu, mu po-tegne pert raz lica pa se nagne, da bi mu v usta pljunil. Merlič pa ga mahoma z zobmi za nos popade in ga ne izpusti na nobeno vižo. Ko njegov prijatelj to vidi, jo po-briše hitro iz izbe rekoč: „Pusti mertve pri miru!“ Popa-deni pa kriči kar more, kliče ženo na pomoč in ji obeta še tri sto forintov, ako ga reši iz zaderge merliča. Žena potegne kupcu možnjo iz žepa, si odšteje obljubljeni dnar, stopi k mertvecu in ga z razumljivimi besedami tolaži, naj se usmili nesrečnega moža, kateri dvakrat osleparjen, pa vendar vesel, da je še celi nos iz precepa dobil, je hitro peté pobral in pobegnil. T.

Slovanski popotnik.

* 3. del (Formenlehre) velike vseslavenske slovnice Miklošičeve je prišel te dni (pred 2. zvezkom) na svetlo. Ni treba nam praviti, da je tudi ta del izversten, in da dela slavnemu pisatelju kakor prvi veliko čast in slavo. Pro-daja se po 7 fl. kakor prvi.

* V našem cesarstvu izhaja letos 37 slavenskih časnikov; česko-moravsko-slavenskih 16: Blahovest, Cyrill a Method, Hlas katol. Jednoty, Katol. Noviny, Moravsky Národní List, Pražské No-viny, Slovenské Noviny, Časopis Musea česk., Živa, Památky archeologické, Lumir, Škola a Život, Zlate Klasy, Včelka, Hospodářské No-viny, Přítel Zvířat; — horvaško-dalmatinskih 5: Ka-tol. Zagreb. List, Narodne Novine, Neven, Go-spodarski list, Glasnik Dalmatinski; — sloven-skih 3: Novice, Slov. Prijatelj, Zgodnja Danica; — serbskih 3: Srbsky Dnevnik, Svetovid, Ratar; — poljskih 6: Czas, Gazeta Lwowska, Przyjaciół domowy, Gwiazda Cieszyńska, Tygodnik, Roz-prawi c. k. gal. towar. gospodar.; — rusinskih 4: Vestnik, Semejnaja Biblioteka, Cerkovnaja Gazeta, Zorja Galicka. — Velika večina je začela iz-hajati od leta 1848. Naj stareji slovanski časniki so: Gazeta Lwowska (izhaja že 46 let), Pražske No-viny, Časopis českého musea (izhajajo že 30 let), Narodne Novine v Zagrebu (22 let), Novice v Lju-bljani (14 let.) (Slov. Nov.)

* Da je slavni rusovski car Peter Véliki tesarskega rokodelstva se učil, je občno znano; malo znano pa je staro pismo, ki ga je v spričo tega tesarski mojster Pool v Amsterdamu na Holandskem 15. jan. 1698 mu spisal. To v holandskem jeziku pisano svedočbo je holandsk časnik ne-davnej razglasil; glasí se takole: „Jez zdolej podpisani Gerrit Claesz. Pool. Mr., ladijni tesar oktroirane izhodno-indiške kompanije v Amsterdamu poterjujem s tem pismom, da je Peter Migajlov (pridružen poslanstvu veliko-moškovitskemu, namreč tistim osebam, ki so tukaj v Amster-damu na izhodno-indiški ladjenici od 30. aug. 1697 do 15. jan. 1698 bivali in pod našim vodstvom tesarili) se vès čas svojega tukajšnjega žlahnega stanovanja kot priden in iz-versten tesar obnašal v vsih delih, ki se spodobijo verlemu tesarju, in da je fregato „Peter in Paul“ imenovano, čez 100 čevljev dolgo, od konca do kraja izdelovati pomagal; tudi v ladijni stavbi in risarstvu je popolnoma podučen in sicer tako, da žlahni gospod vse to tako razume, kolikor je le mogoče. V spričo resnice sem to pismo s svojo roko podpisal. — Tako dano v Amsterdamu v našem navadnem

stanovanji na izhodno-indiški ladjenici 15. jan. v letu našega Gospoda 1698. Gerrit Claesz. Pool, ladijar. tesar s. r.

* „Slovanski popotnik“ ni tak enostranec, da bi ne imel oči in ušes tudi za druge jezike in zadeve. Radosten je v časniku A. A. Z. bral pisma učenega jezikoslovca Wolfganga Mencil-a zastran nemškega pravo-pisa; naj podá tedaj kakošno drobtinico iz teh pisem tudi našim bralcem. W. Mencil je nasprotnik tistih, ki hočejo nemški pravopis spet ukleniti v vojnice prvotne prepro-ste pisave, ki je pred znajdbo bukvtiskarstva navadna bila. Močno se poganja za pisavo dvojnih samoglasnikov (Verdoppelung der Selbstlaute), ker pravi, da nemški jezik ima še mnogo postav, ktere ne stojé še v nobeni slovnici. Tù sem spada podvojanje samoglasnikov v besedah, ki po-sebno zaznamujejo zapopadke velikega prostora, veli-čine in množine. Zato — pravi — se piše Heer (ar-mada) z dvema e, ker veliko množino pomeni, Herr (gospod) pa le z enim, Heerde tudi z dvema e, Hirt pa le s kratkim i. Piše se Statt, Stätte, Stadt z enim a, Staat (država) pa, kot naj obširniši zapopadek, z dvema; leer se piše z dvema e, ker pomeni obširen pro-sstor. Kakor Francozi bi tudi mi mogli Sall pisati, pa pi-šemo Saal, zaznamovaje s tem veliko sobo. Ako nemška beseda Meer izvira od latinske mare, bi smeli pisati Mär, al duh nemškega jezika veva pisati Meer, da se zazna-muje s tem velikost in množina vode. Zatega voljo tudi pišemo Haar, Waare, Beere, Schnee, See. Tam pa, kjer se ima samoglasnik zategnjen (lang) izgovarjati, pa beseda ne zaznamuje gori imenovane veličine ali množine, se mu pristavi h. Ojstro govori Mencil zoper samo-oblastno obnašanje nekterih šolnikov o zadevah pravo-pisa ter pravi: ne samo šolnikom gré, jezikoslovne postave dajati temuč tudi pesnikom, govornikom, časnikarjem, advo-katom, bukvarjem, sploh vsim tistim, ki imajo z besedo in pisanjem vsak dan v javnem življenji opraviti. — Vse to nam pričuje, da tudi v nemškem jeziku še niso na koncu jezikoslovnih pravn.

Novičar iz avstrijskih krajev.

Iz Siska. (W. G.) Še zmiraj se ni nič žita naročilo za mornarstvo; še zmiraj ni (že dolgo pričakovanega) kupca iz Krima; na Dunaji žitna cena pada; kiblja (2 vagána) koruze veljá v Banatu 3 gold., v Terstu pa stár 4 gold., — vse to skupaj tare našo žitno kupčijo, in berž ko ne še dolgo ne bo bolje ž njo. Kakor se sedaj kaže, ne bo drugač, da bo cena še bolj padla, in težko bi bilo reči, kdaj da bo konec zadrege. Zraven tega se pa vendar še pri vsi ti nizki ceni ne more žita na debelo spe-čati, deržati ga pa delj časa, blizo do žetve, pa spet ne kaže, ker zlasti pšenica, pa tudi drugo žito, ki sedaj v ma-gacinih kupoma leží, ni take sorte, da bi se ž njim predolgo kupca čakati smelo. Pri koruzi je pa še to, da je lanska dosti lepša od predlanske; kakor hitro se bo tedaj lanske več vkup zvozilo (in to bo v kratkem), bo ta predlansko v ceni in lepšem blagu zlo tlačila. Čeravno nikakor ni mi-sliti, da bo žitna cena tako na nizko prišla kakor je bila v letu 1830 in potem naprej do 1848. leta, je vendar skor gotovo, če mir dobimo in če se naše dnarne zadeve stano-vitno na bolje obernejo, da pšenica in koruza dolgo dolgo časa ne bote več tiste cene dosegle, ktera jima je bila v tem času, že tako rekoč, stanovitna, namreč za pše-nico po 7 gold. in pol do 8 gold., za koruzo po 4 gold. in pol do 5 gold. Če se v Terstu stár koruze prodaja po 4 gold., je to toliko, kot da bi bil tukaj estraj. vagán po 1 fl. 50 kr., in čeravno se je dosihmal po ti ceni tukaj še nič prodalo ni, bomo vendar prišli tudi mi na to ceno, ako teržaška tako ostane. Kiblja koruze se v Banatu sedaj kupuje po 3 gold.; vagán tedaj po ti ceni — z vožnino in družimi stroški vred — pride le na 1 fl. 54 kr.; zraven tega je pa še blago lepše kakor je staro bilo. V taci h okoljshinah ni